ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорнод аймгийн Насан туршийн боловсрол төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ДОА-2023/111/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Чойбалсан хот 2023 он	Дорнод аймаг дахьТөрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул Утас: 7058-4203, Цахим хаяг: bolortuulb@audit.gov.mn Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: semjidmaai@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Д.Нармандах Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: narmandakhd@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: “Ари файнэнс аудит” ХХК Утас: 99088151 Цахим хаяг: arifin.audit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

7 дугаар баг, Хэрлэн сум, Дорнод аймаг, 21000
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2023.02.24 № 444

танай ______ -ны № ______ -т

ДОРНОД АЙМГИЙН НАСАН ТУРШИЙН БОЛОВСРОЛЫН ДАРГА Ц.БОРХҮҮХЭН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Насан туршийн боловсролын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Насан туршийн боловсролын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

Аудитын гол асуудал

Тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд15 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 82.3 хувь гэж үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

011020457

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.БОЛОРТУУЛ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болгосон */төгрөгөөр/*

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	-	-
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	-	-
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**18,993,870.00**	-
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	18,993,870.00	-
392	**Биет хөрөнгө**	18,993,870.00	-
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	13,355,870.00	
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	5,638,000.00	
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**18,993,870.00**	-
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**18,993,870.00**	-
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	18,993,870.00	-
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	18,993,870.00	-
51210	Өмнөх үеийн үр дүн		18,993,870.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	18,993,870.00	(18,993,870.00)
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**18,993,870.00**	-

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болгосон */төгрөгөөр/*

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**34,860,470.00**	**35,214,500.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**15,866,600.00**	**35,214,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**15,866,600.00**	**35,214,500.00**
131001	**Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт**	**15,866,600.00**	**35,214,500.00**
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**15,866,600.00**	**54,208,370.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**15,866,600.00**	**38,622,094.88**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**15,558,007.71**	**38,614,870.98**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**13,965,116.03**	**31,296,912.60**
210101	**Үндсэн цалин**	**11,408,539.20**	**24,711,405.18**
210102	**Нэмэгдэл**	**2,556,576.83**	**5,410,733.42**
210104	**Урамшуулал**	**-**	**1,174,774.00**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**1,592,891.68**	**3,910,363.50**
210201	**Тэтгэврийн даатгал**	**1,027,944.68**	**2,660,237.74**
210202	**Тэтгэмжийн даатгал**	**131,537.25**	**312,969.16**
210203	**ҮОМШӨ-ний даатгал**	**122,790.20**	**250,375.30**

210204	**Ажилгүйдлийн даатгал**	**28,148.05**	**60,843.06**
210205	**Эрүүл мэндийн даатгал**	**282,471.50**	**625,938.24**
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**-**	**3,407,594.88**
210903	**Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол**	**-**	**3,407,594.88**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**308,592.29**	**7,223.90**
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**308,592.29**	**7,223.90**
213403	**Төвлөрүүлэх шилжүүлэг**		**7,223.90**
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН**		**-3,407,594.88**
5	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**-**	**15,586,275.12**
225010	**Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Үндсэн хөрөнгө**		**15,586,275.12**
6	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН**	**18,993,870.00**	**(18,993,870.00)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болгосон /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**15,866,600.00**	**35,214,500.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**15,866,600.00**	**35,214,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	15,866,600.00	35,214,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	15,866,600.00	35,214,500.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**15,866,600.00**	**35,214,500.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**15,866,600.00**	**35,214,500.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**15,558,007.71**	**35,207,276.10**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	13,965,116.03	31,296,912.60
210101	Үндсэн цалин	11,408,539.20	24,711,405.18
210102	Нэмэгдэл	2,556,576.83	5,410,733.42
210104	Урамшуулал		1,174,774.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	1,592,891.68	3,910,363.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,027,944.68	2,660,237.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	131,537.25	312,969.16
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	122,790.20	250,375.30
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	28,148.05	60,843.06
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	282,471.50	625,938.24
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**308,592.29**	**7,223.90**
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	308,592.29	7,223.90
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	308,592.29	7,223.90
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	-	-
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болгосон */төгрөгөөр/*

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	18,993,870.00	18,993,870.00
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**0.00**	**0.00**	**18,993,870.00**	18,993,870.00
2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**0.00**	**0.00**	**18,993,870.00**	18,993,870.00
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**0.00**	**0.00**	**18,993,870.00**	18,993,870.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-18,993,870.00	-18,993,870.00
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**0.00**	**0.00**	**0.00**	0.00

2.5 Аудит хийсэн улсын төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**35,214,500.00**	**35,207,276.10**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**35,214,500.00**	**35,207,276.10**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**35,214,500.00**	**35,207,276.10**
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	31,298,000.00	31,296,912.60
210101	Үндсэн цалин	31,298,000.00	24,889,147.18
210102	Нэмэгдэл	-	5,232,991.42
210104	Урамшуулал	-	1,174,774.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	3,916,500.00	3,910,363.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,664,900.00	2,660,237.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	313,000.00	312,969.16
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	250,000.00	250,375.30
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	62,600.00	60,843.06
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	626,000.00	625,938.24
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	35,214,500.00	35,207,276.10
1320	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	35,214,500.00	35,207,276.10
122005	Улсын төсвөөс	35,214,500.00	35,207,276.10

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 908.3 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 908.3 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Дансны үлдэгдэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Татварын тодорхойлолтоор суутгагчийн хувь хүнд олгосон албан татвараар 38.2 мянган төгрөгийн илүү, цалин, хөдөлмөрийн хөлс, тэдгээртэй адилтгах орлогоос суутгасан татварын 870.1 мянган төгрөгийн дутуу төлөлттэй байгаа боловч санхүүгийн байдлын тайлан дахь татварын авлага, өглөгийн дансанд үлдэгдэлгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.7 "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын татвар, төлбөр, хураамж, шимтгэлийн тооцооллыг шалгах, тэдгээрт хянах тавих, мэргэжлийн үйлчилгээний зөвлөгөө туслалцаа авах" заалттай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "үнэлгээ", "үнэн зөв" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ажил гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах, өглөг авлагыг бүрэн баталгаажуулж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

<table>
<tr><th rowspan="3">Зөрчлийн товч утга</th><th colspan="2" rowspan="2">Нийт зөрчил</th><th colspan="10">Үүнээс</th></tr>
<tr><th colspan="2">Төлбөрийн акт</th><th colspan="2">Албан шаардлага</th><th colspan="2">Зөвлөмж</th><th colspan="2">Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага</th><th colspan="2">Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал</th></tr>
<tr><th>Тоо</th><th>Дүн</th><th>Тоо</th><th>Дүн</th><th>Тоо</th><th>Дүн</th><th>Тоо</th><th>Дүн</th><th>Тоо</th><th>Албан тушаалтны тоо</th><th>Тоо</th><th>Дүн</th></tr>
<tr><td>Татварын тодорхойлол-тоор суутгагчийн хувь хүнд олгосон албан татвараар 38.2 мянган төгрөгийн илүү, цалин, хөдөлмөрийн хөлс, тэдгээртэй адилтгах орлогоос суутгасан татварын 870.1 мянган төгрөгийн дутуу төлөлттэй байгаа боловч санхүүгийн байдлын тайлан дахь татварын авлага, өглөгийн дансанд үлдэгдэлгүй байна.</td><td>1</td><td>908,3</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>908,3</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Дүн</td><td>1</td><td>908,3</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>908,3</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>